Europski parlament
2024-2029

USVOJENI TEKSTOVI

P10_TA(2025)0328

Genetski modificirana šećerna repa KWS20-1

Rezolucija Europskog parlamenta od 16. prosinca 2025. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište hrane, sastojaka hrane i hrane za životinje proizvedenih od genetski modificirane šećerne repe KWS20-1 u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (D110122/02 – 2025/2959(RSP))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir Nacrt provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište hrane, sastojaka hrane i hrane za životinje proizvedenih od genetski modificirane šećerne repe KWS20-1 u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (D110122/02),

– uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje[1], a posebno njezin članak 7. stavak 3. i članak 19. stavak 3.,

– uzimajući u obzir glasovanje Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje iz članka 35. Uredbe (EZ) br. 1829/2003, održano 14. listopada 2025., koje nije dovelo do usvajanja mišljenja, i glasovanje žalbenog odbora od 28. studenoga 2025., kada, isto tako, nije doneseno mišljenje,

– uzimajući u obzir članak 11. Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije[2],

– uzimajući u obzir mišljenje Europske agencije za sigurnost hrane

---

1 SL L 268, 18.10.2003., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1829/oj.

2 SL L 55, 28.2.2011., str. 13., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.

(EFSA) usvojeno 26. ožujka 2025. i objavljeno 12. svibnja 2025.[3],

– uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije u kojima je izraženo protivljenje odobravanju genetski modificiranih organizama[4],

---

[3] Znanstveno mišljenje EFSA-ina Povjerenstva za genetski modificirane organizme o procjeni genetski modificirane šećerne repe KWS20-1 (zahtjev GMFF-2023-14732). EFSA Journal 2025.;23(5):9381;https://doi.org/10.2903/j.efsa.2025.9381.

[4] Parlament je u osmom sazivu donio 36, a u devetom sazivu 38 rezolucija u kojima se protivi odobravanju genetski modificiranih organizama. Nadalje, u desetom sazivu Parlament je donio sljedeće rezolucije:
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 26. studenoga 2024. o Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2024/2628 o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 89034 × 1507 × NK603, sastoje se ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C, C/2025/1798, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1797/oj).
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 26. studenoga 2024. o Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2024/2627 o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk COT102, sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C, C/2025/1798, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1798/oj).
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 26. studenoga 2024. o Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2024/2629 o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 i osam njegovih potkombinacija, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C, C/2025/1799, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1799/oj).
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 26. studenoga 2024. o Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2024/1828 o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište hrane za životinje koja sadržava genetski modificirani kukuruz MON 810 i sastoji se od njega te hrane i hrane za životinje proizvedene od genetski modificiranog kukuruza MON 810, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Provedbene odluke Komisije (EU) 2017/1207 (SL C, C/2025/1800, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1800/oj).
- Rezoluciju Europskog parlamenta od 26. studenoga 2024. o Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2024/1822 o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz DP915635, od njega se sastoje ili su od njega proizvedeni, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C, C/2025/1801, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1801/oj).

– uzimajući u obzir članak 115. stavke 2. i 3. Poslovnika,

– uzimajući u obzir prijedlog rezolucije Odbora za okoliš, klimu i sigurnost hrane,

---

– Rezoluciju Europskog parlamenta od 26. studenoga 2024. o Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2024/1826 o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz DP23211, od njega se sastoje ili su od njega proizvedeni, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C, C/2025/1802, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1802/oj).
– Rezoluciju Europskog parlamenta od 26. studenoga 2024. o Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2024/2618 o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz DP202216, sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C, C/2025/1803, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1803/oj).
– Rezoluciju Europskog parlamenta od 26. studenoga 2024. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 94804, sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C, C/2025/1804, 4.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1804/oj).
– Rezoluciju Europskog parlamenta od 12. veljače 2025. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz DP910521, sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C, C/2025/2246, 29.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2246/oj).
– Rezoluciju Europskog parlamenta od 12. veljače 2025. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 95275, sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C, C/2025/2247, 29.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2247/oj).
– Rezoluciju Europskog parlamenta od 8. svibnja 2025. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87705 × MON 87708 × MON 89788, sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (P10_TA(2025)0106).
– Rezoluciju Europskog parlamenta od 8. listopada 2025. o Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2025/1898 od 22. rujna 2025. o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz DP51291, od njega se sastoje ili su od njega proizvedeni, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (P10_TA(2025)0222).

A. budući da su 30. svibnja 2023. u skladu s člancima 5. i 17. Uredbe (EZ) br. 1829/2003 društvo Bayer Agriculture B.V., sa sjedištem u Belgiji, u ime društva Bayer CropScience LP, sa sjedištem u Sjedinjenim Američkim Državama, i društvo KWS SAAT SE & Co. KGaA, sa sjedištem u Njemačkoj, nacionalnom nadležnom tijelu Nizozemske podnijeli zahtjev za stavljanje na tržište hrane, sastojaka hrane i hrane za životinje proizvedenih od genetski modificirane šećerne repe KWS20-1 („genetski modificirana šećerna repa”);

B. budući da je EFSA 12. svibnja 2025. izdala pozitivno znanstveno mišljenje u kojem je zaključila da je genetski modificirana šećerna repa jednako sigurna kao i njezini konvencionalni ekvivalenti; budući da se u tom mišljenju nije razmotrilo nekoliko širih ekoloških, socioekonomskih i kumulativnih učinaka, za koje EFSA smatra da nisu u njezinu djelokrugu;

C. budući da je genetski modificirana šećerna repa razvijena kako bi se omogućila tolerancija na herbicide na bazi glifosata, dikambe i amonijeva glufosinata;

D. budući da procjena rizika koju je provela EFSA nije obuhvaćala

---

– Rezoluciju Europskog parlamenta od 25. studenoga 2025. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz DAS1131, sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (P10_TA(2025)0288).
– Rezoluciju Europskog parlamenta od 25. studenoga 2025. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk MON 88913 (MON-88913-8), sastoje se od njega ili su proizvedeni od njega, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (P10_TA(2025)0289).
– Rezoluciju Europskog parlamenta od 25. studenoga 2025. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu uljanu repicu MON 88302, sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (P10_TA(2025)0290).
– Rezoluciju Europskog parlamenta od 25. studenoga 2025. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87708, sastoje se ili su proizvedeni od nje, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (P10_TA(2025)0291).
– Rezoluciju Europskog parlamenta od 25. studenoga 2025. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 87427 (MON-88913-8), sastoje se od njega ili su proizvedeni od njega, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (P10_TA(2025)0292).

dugoročne toksikološke studije ili detaljnu analizu kumulativnih i kombinatornih učinaka, uključujući moguće interakcije s ostacima pesticida koji se obično upotrebljavaju pri uzgoju šećerne repe;

E. budući da je velika većina genetski modificiranih usjeva, uključujući genetski modificiranu šećernu repu, genetski modificirana kako bi bila otporna na jedan ili više „komplementarnih” herbicida koji se mogu upotrebljavati tijekom cijelog uzgoja genetski modificirane kulture, a da pritom ne dođe do odumiranja usjeva, što bi bio slučaj s usjevom koji nije otporan na herbicide; budući da se u brojnim studijama navodi da je za genetski modificirane usjeve otporne na herbicide potrebna veća upotreba komplementarnih herbicida, velikim dijelom zbog pojave korova otpornih na herbicide[5];

F. budući da genetski modificirani usjevi otporni na herbicide poljoprivrednike uvlače u sustav upravljanja korovom koji u velikoj mjeri ili u potpunosti ovisi o herbicidima i to naplatom dodatka na cijenu za genetski modificirano sjeme, koji se može opravdati samo ako poljoprivrednici koji kupuju takvo sjeme koriste i komplementarne herbicide; budući da će se povećanim oslanjanjem na komplementarne herbicide na poljoprivrednim gospodarstvima na kojima je posađena genetski modificirana šećerna repa ubrzati pojava i širenje korova otpornih na te herbicide, što će dovesti do potrebe za još većom uporabom herbicida i pojave pod nazivom „začarani krug herbicida”; budući da će se zbog toga povećati negativni učinci koji proizlaze iz prekomjernog oslanjanja na herbicide na zdravlje tla i kvalitetu vode te na biološku raznolikost iznad i ispod zemlje te će to dovesti do povećane izloženosti ljudi i životinja tim negativnim učincima, potencijalno i preko povećanja ostataka herbicida u hrani i hrani za životinje[6];

G. budući da i dalje nisu riješene bitne dvojbe u pogledu karcinogenosti glifosata; budući da je EFSA u studenome 2015. zaključila da glifosat vjerojatno nije karcinogen, a Europska agencija za kemikalije u ožujku 2017. da nije potrebna nikakva klasifikacija; budući da je, s druge strane, Međunarodna agencija za istraživanje raka, specijalizirana agencija Svjetske zdravstvene organizacije, 2015.

---

5 Vidi primjerice Bonny, S., *Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact* (Genetski modificirani usjevi i korovi otporni na herbicide i herbicidi: pregled i učinak), Environmental Management, siječanj 2016.;57(1), str. 31.-48., https://doi.org/10.1007/s00267-015-0589-7 i Benbrook, C.M., *Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. - the first sixteen years* (Učinak genetski modificiranih usjeva na korištenje pesticida u SAD-u – prvih šesnaest godina), Environmental Sciences Europe; 28. rujna 2012., sv. 24(1), https://doi.org/10.1186/2190-4715-24-24.

6 Vidjeti, primjerice: https://doi.org/10.1002/ps.8105, https://doi.org/10.1016/j.geoforum.2009.03.009.

kategorizirala glifosat kao tvar vjerojatno karcinogenu za čovjeka; budući da se u nizu najnovijih znanstvenih stručno recenziranih studija potvrđuje moguća karcinogenost glifosata[7];

H. budući da je dikamba vrlo hlapljiva, što znači da nakon primjene može prijeći u zrak, nakon čega putuje vjetrom sve dok se ne spusti tlo, izlažući na taj način ljude, životinje i biljke te vinovu lozu, drveće i grmlje kojima nije bila namijenjena potencijalnoj i ozbiljnoj šteti, posebno kada takvo izlaganje traje nekoliko godina; budući da su hlapljenje dikambe i šteta koju čini obližnjim usjevima, drveću i vinovoj lozi postali tema oko koje vladaju velike podjele i zbog koje se sukobljavaju skupine poljoprivrednika i susjedi u ruralnim područjima i koja je dovela do brojnih sporova zbog izgubljenih usjeva i troškova ponovne sadnje;

I. budući da se glufosinat klasificira kao tvar koja je toksična za reproduktivno zdravlje (kategorija 1B) i stoga ispunjava kriterije za isključivanje iz Uredbe (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća[8]; budući da je odobrenje za uporabu glufosinata u Uniji isteklo 31. srpnja 2018.;

J. budući da su terenska ispitivanja kojima se taj zahtjev podupire provedena u ograničenim geografskim i klimatskim uvjetima, i to samo u SAD-u, koji ne odražavaju u potpunosti raznolikost regija u kojima se uzgaja šećerna repa, uključujući one koje su snažno pogođene stresorima povezanima s klimatskim promjenama;

K. budući da su neovisno praćenje i nadzor mogućih štetnih učinaka na biološku raznolikost, zdravlje tla, oprašivače i neciljane organizme i dalje nedostatno zajamčeni;

L. budući da bi se u slučajevima znanstvene nesigurnosti trebalo primjenjivati načelo predostrožnosti iz članka 191. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;

M. budući da se Uredbom (EZ) br. 1829/2003 propisuje da genetski modificirana hrana i hrana za životinje ne smiju negativno utjecati na zdravlje ljudi, zdravlje životinja ili okoliš;

N. budući da odobrenje Unije za genetski modificiranu šećernu repu ne

---

7 Vidjeti, primjerice: https://doi.org/10.1016/j.mrrev.2019.02.001, https://doi.org/10.1093/ije/dyz017, https://doi.org/10.1371/journal.pone.0219610 i https://doi.org/10.1186/s13045-019-0767-9.

8 Uredba (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ (SL L 309, 24.11.2009., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1107/oj).

bi bilo u skladu s međunarodnim obvezama u pogledu smanjenja pesticida[9], s obzirom na povećanu izloženost ljudi, životinja i okoliša glifosatu, dikambi i amonijevu glufosinatu u zemljama koje uzgajaju taj genetski modificiran usjev otporan na herbicide kao i s obzirom na potencijalno teške zdravstvene posljedice;

O. budući da bi se Provedbenom odlukom Komisije omogućio uvoz u Uniju koji nije u skladu sa standardima koje poštuju poljoprivrednici Unije, čime bi ih se stavilo u nepovoljan tržišni položaj;

P. budući da se u zaključcima strateškog dijaloga o budućnosti poljoprivrede u EU-u[10] Komisija poziva da preispita svoj pristup u pogledu pristupa tržištu za uvoz i izvoz poljoprivredno-prehrambenih proizvoda s obzirom na problem različitih standarda Unije i njezinih trgovinskih partnera; budući da su pravedniji trgovinski odnosi na globalnoj razini, usklađeni s ciljevima u pogledu zdravog okoliša, bili jedan od glavnih zahtjeva poljoprivrednika tijekom prosvjeda održanih 2023. i 2024.;

Q. budući da je Parlament u više navrata naglasio da Komisija ne bi trebala odobriti genetski modificirane organizme u slučajevima u kojima države članice ne postignu kvalificiranu većinu u Stalnom odboru za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje ili žalbenom odboru kako bi se odgovorilo na trajni demokratski deficit;

R. budući da Komisija i dalje daje odobrenja za genetski modificirane organizme unatoč tome što je i sama priznala postojanje demokratskih nedostataka te usprkos izostanku potpore država članica i prigovorima Parlamenta;

S. budući da se pristupom „Jedno zdravlje” zahtijeva da se pri procjeni dugoročne održivosti i sigurnosti genetski modificiranih organizama uzme u obzir međuovisnost zdravlja ljudi, životinja, biljaka i okoliša;

1. smatra da Nacrt provedbene odluke Komisije prekoračuje provedbene ovlasti predviđene Uredbom (EZ) br. 1829/2003;

2. smatra da Nacrt provedbene odluke Komisije nije u skladu s pravom Unije jer nije spojiv s ciljem Uredbe (EZ) br. 1829/2003, a on je, u skladu s općim načelima utvrđenima u Uredbi (EZ) br. 178/2002

---

9 U prosincu 2022. na konferenciji COP15 Konvencije Ujedinjenih naroda o biološkoj raznolikosti dogovoren je globalni okvir za biološku raznolikost, koji obuhvaća globalni cilj smanjenja rizika od pesticida za najmanje 50 % do 2030. (vidjeti: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_7834).

10 https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal/agriculture-and-green-deal/strategic-dialogue-future-eu-agriculture_hr.

Europskog parlamenta i Vijeća[11], pružanje osnove za visoku razinu zaštite života i zdravlja ljudi, zdravlja i dobrobiti životinja, interesa okoliša i potrošača u pogledu genetski modificirane hrane i hrane za životinje, uz istodobno osiguravanje uspješnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta;

3. poziva Komisiju na to da povuče svoju Provedbenu odluku;

4. poziva Komisiju da u skladu s pristupom „Jedno zdravlje” ne odobri genetski modificiranu šećernu repu zbog nedovoljno dokaza u pogledu dugoročnih učinaka na biološku raznolikost, sigurnost hrane i životne uvjete poljoprivrednika;

5. poziva Komisiju da bez odgode podnese zakonodavni prijedlog za reformu postupka donošenja odluka o genetski modificiranim organizmima kako bi se odgovorilo na ustrajne prigovore Parlamenta i nedostatak potpore kvalificirane većine među državama članicama;

6. u tom pogledu ističe da je odobravanje uvoza bilo koje genetski modificirane biljke koja je stekla otpornost na herbicide koji su zabranjeni u Uniji, kao što je glufosinat, radi upotrebe u hrani ili hrani za životinje, nespojivo s međunarodnim obvezama Unije na temelju, među ostalim, Konvencije UN-a o biološkoj raznolikosti i ciljeva održivog razvoja UN-a, uključujući Okvir iz Kunminga i Montreala, te da se njime stvaraju nejednaki uvjeti za poljoprivrednike u Uniji;

7. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.

---

11 Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1.2.2002., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/178/oj).